1856. N°. 1.

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG 1 JANUARIJ.

Sedert den 20 December 1855, zijn bij den Commissaris des Konings in Friesland, ten behoeve der ongelukkige eilanders in den Molukschen Archipel, ontvangen, door bezorging van het Gemeente-bestuur van

Harlingen (nader) . . . . *f* 92.75.
Ameland . . . . „ 8.10.
Sneek . . . . „ 25.00.

De middelprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 28 December 1855 te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 18.25.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 356.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 356.00.

Leeuwarden, den 29 December 1855. *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,* VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 24 dezer, ter kennis der ingezetenen, dat, wederom, van den 22 tot en met den 28 dezer:

1. 11 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: het Bildt 1, Bolsward 1, Doniawerstal 1, Franekeradeel 1, Hennaarderadeel 1, Leeuwarderadeel 1, Rauwerderhem 1 en Wijmbritseradeel 4, en 71 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 5, Bolsward 1, Doniawerstal 11, Gaasterland 1, Haskerland 4, Hennaarderadeel 8, Idaarderadeel 2, Leeuwarderadeel 3, Lemsterland 4, Menaldumadeel 4, Rauwerderhem 10, Sneek 1, Utingeradeel 1, Weststellingwerf 1, Wonseradeel 4, Wijmbritseradeel 10 en IJlst 1, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 1964;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Tiete Lieuwes Palstra, te Weidum; Gjalt Annes van der Meer, te Vrouwen Parochie; de Wed. Siebolt Pieters Dijkstra, te Langweer; Sjerp Johannes Wierda, te Tjerkgaast; Thijs Johannes Schaap, te Joure; Broer Taekes Roorda en Jacob Dirks Kramer, beide te Wirdum; Karst Jacobs Kalma, te Britsum; Meine Sierds Klijnsma, te Echten; Klaas Jeltes Bosma, te Oosterzee; Mattheus Tolsma en Simon Jans Porte, beide te Dronrijp; Sjoerd Stallinga, te Sneek; Hendrik Mevis Brandsma, te Ugoclooster en Cornelis Pieters Nettinga, te Oosthem, en gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Jacob Thijmes Cloo, te Oudehaske; Siebe Wouters Schaap, te Broek; Pieter Hendriks Spoelstra, in het Meer; Ruurd Tjibbeles van der Velde, te IJlst; Meinte Minnes Boersma en Jillert Haijes Stellingwerf, beide te Oosterwierum; de Weduwe Sjoerd Lolles de Boer, te Wolsum; Jans Harings Nauta, te Jutrijp en Sijmen Pieters Meinema, te Nijega (Hemelumer Oldephaert en Noordwolde).

Leeuwarden, den 31 December 1855. *De Gedeputeerde Staten voornoemd,* VAN PANHUIJS, *Voorzitter.* A. VAN DER LAAN, *Griffier.*

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER EN **WETHOUDERS** van *Leeuwarden*, beengen bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat door den Raad dier Gemeente, in zijne vergadering van den 22 November 1855, onder hoogere goedkeuring is genomen het navolgende besluit:

DE RAAD DER GEMEENTE LEEUWARDEN,
Gezien art. 232 der Gemeente-Wet;
Besluit:

a. Met den *eersten Januarij* 1856 zullen er op de hoofdsom van den Rijks-accijns op het Gemaal, voor zoo veel de *Tarwe* betreft, *geene Opcenten* meer worden geheven.

b. In verband hiermede, zal, te rekenen van af hetzelfde tijdstip, ook de *eigene plaatselijke belasting* op het van *elders ingevoerde meel* en *gebak*, afkomstig van Tarwe, worden *afgeschaft*.

Leeuwarden, den 22 November 1855. *De Raad voornoemd,* (*get.*) J. H. BEUCKER ANDREÆ, *Burgemeester.* M. S. DE WAL, *Secretaris.*

En tevens dat dit besluit door Zijne Majesteit den Koning is goedgekeurd bij Hoogstdeszelfs besluit van den 20 December 1855, no. 82.

Leeuwarden, den 31 December 1855. *Burgemeester en Wethouders voornoemd,* J. H. BEUCKER ANDREÆ. *De Secretaris,* M. S. DE WAL.

PETERSBURG, 24 December.

H. M. de Koningin weduwe der Nederlanden heeft 1000 zilveren roebels (*f* 2500) voor de zieken en gewonden geschonken.

— Den 18den heeft de gezant van Perzie zijn gehoor bij den Keizer gehad, en is hij aan de leden der Keizerlijke familie voorgesteld.

— Ter gelegenheid van de inneming van Kars is er hier aan het Hof groot gala. Over het algemeen verwacht men weinig goeds van de nieuwe voorstellen, die door den Oostenrijkschen gezant zullen worden aangeboden. De vreugde over de behaalde zegepraal doet bij de menigte zelfs de gedachte aan den vrede verre van zich werpen, en men stelt het verlies van Sebastopol gelijk met de winst van Kars. Aan het Hof schijnt men meer vredesgezind.

WEENEN, 27 December.

Het sluiten van een verdrag met Zweden heeft hier zeer veel opzien gebaard en men verzekert stellig, dat er geheime artikelen bestaan, welke betrekking hebben op het deelnemen van Zweden aan den oorlog.

De graaf Szechenyi, een broeder van den Oostenrijkschen legatie secretaris te Petersburg, vergezelt den graaf Esterhazy op zijne reis naar de Russische hoofdstad en waarschijnlijk zal hij ook de overbrenger zijn van de dépêches, welke het antwoord van het Petersburgsche Kabinet zullen bevatten en tegen het einde van Januarij alhier kunnen aankomen. Overigens wordt in de diplomatische kringen betreffende de vredes-onderhandelingen verzekert, dat dadelijk na de aankomst van graaf Esterhazy te Petersburg, de gezanten en gevolmagtigden der Duitsche Middelstaten alsmede de Zweedsche gezant, elk afzonderlijk, vriendschappelijke vertoogen met het oog op de aanneming der vredes-voorstellen, zullen inleveren. Graaf Nesselrode is in den laatsten tijd bij elke gelegenheid met vredelievende verzekeringen voor den dag gekomen en men hoopt, dat het verwachte antwoord van Rusland voor dit maal in vredelievenden zin zal vervat zijn.

De baron von Könneritz, Saksisch gezant alhier, is naar Dresden vertrokken, werwaarts hij per telegraaf ontboden is. De kolonel v. Manteuffel wordt heden van Berlijn terug verwacht. Er zijn weder vredesgeruchten in omloop.

— De maarsehalk Pélissier, de generaal De La Marmora en Omer Pacha, werden den 15 December te Konstantinopel verwacht, vanwaar zij zich naar Parijs zouden begeven ter bijwoning van een grooten krijgsraad; deze zoude ook door den Engelschen Minister van Oorlog en vele andere notabiliteiten bijgewoond worden. De generaal De La Marmora had reeds Kamara verlaten; de dag van Pélissier's vertrek was nog niet zeker.

LONDEN, 28 December.

Het Bestuur der Londensche effectenbeurs heeft, gelijk reeds in dit blad gemeld is, besloten den koers der nieuwe Russische geldleening nooit, ook niet na het herstel des vredes, in het officiële beursberigt te vermelden. Het gouvernement acht het dienstig dat besluit zoo veel mogelijk wereldkundig te maken, en heeft hetzelve aan zijne consuls in het buitenland toegezonden met last om het openbaar te maken.

— Terwijl van onderscheidene zijden het ontwerp van een groot congres wordt vooropgezet, ten einde over vredes-voorstellen te onderhandelen, meldt de *Times*, dat te Londen een groote krijgsraad zal gehouden worden om te beraadslagen over de operatien van den aanstaanden veldtogt. Het blad ontveinst zich niet, dat de verovering van de Krim in het voorjaar grooter moeijelijkheden zal opleveren dan die, welke gedurende een jaar de inneming van Sebastopol verhinderden. Ook gelooft men niet, dat de geallieerden een veldtogt in de Krim zullen ondernemen, maar dat al hunne pogingen in de Oostzee zullen worden aangewend. In dit geval kan het gebeuren, dat de Scandinavische Staten niet lang meer hunne onzijdigheid zullen kunnen handhaven. Te dier zake wordt ook reeds gewag gemaakt van eene circulaire der Zweedsche Regering, waarin zij de redenen opgeeft, waarom zij met Frankrijk en Engeland een defensief verdrag heeft gesloten.

— De *Morning Chronicle* deelt de volgende dépêche uit Berlijn van Woensdag avond mede: „Het gerucht loopt, zonder algemeen geloof te vinden, dat Rusland en de Vereenigde Staten een of- en defensief verdrag gesloten hebben, voor het geval dat de oorlog tusschen de Noord-Amerik. Unie en Engeland mogt uitbreken. Volgens een ander gerucht zou het verdrag alleen op den aankoop van oorlogschepen betrekking hebben. — Het is twijfelachtiger dan ooit dat graaf Esterhazy voorstellen of een ultimatum van wege Oostenrijk naar Petersburg heeft overgebragt. Men gelooft dat hij alleen den weg voor nieuwe voorstellen is gaan openen. In die kringen waar dit gerucht loopt zegt men dat alles naar wensch gaat."

— De *Morning Post* meldt, op grond van een telegrafisch berigt uit Parijs, dat graaf Esterhazy te St. Petersburg aangekomen is.

— Tijdens zijn verblijf te Londen in het begin dezer maand ontving de Koning van Sardinie ook een adres van drie of vier honderd Protestantsche ingezetenen van Edinburg, waarin Z. M. geprezen werd als hebbende „den nagemaakten bliksem van het Vatikaan met verachting aanschouwd"; verder werd daarin gezegd, dat Rome's banvloek een ijdel schrikbeeld was, en in Engelands historie bleek bevorderlijk veeleer dan nadeelig voor den bloei van een land te zijn. De Koning heeft dat adres niet zelf willen beantwoorden, maar daarop na zijn vertrek uit Engeland door zijnen gezant een antwoord doen geven, hetwelk thans door de *Times* openbaar gemaakt [illegible] Daarin komt onder anderen het volgende voor: „Met groot leedwezen h[illegible]e Koning de smadelijke uitdrukkingen vernomen, waarin uw adres van [illegible]omsche Hof spreekt. Z. M. heeft, even als zijne voorgangers op den t[illegible] het zich ten pligt geacht het burgerlijke gezag in zijne handen niet te la[illegible]chenden. Hij mag de handelwijze, welke de Heilige Stoel in de laatste jaren gemeend heeft jegens hem te moeten aannemen, diep betreuren. Maar gesproten zijnde uit eene lange reeks van Katholieke Vorsten en regerende over eene schier geheel Katholieke natie, mag hij niet berusten in gezegden, die zoo seherp en zoo beleedigend jegens het aardsche hoofd der Katholieke Kerk zijn. In uw adres hoopt gij, dat Z. M. de aan het genootschap der Waldenzen verleende voorregten uitbreide tot al zijne onderdanen, van welk geloof ook. Het verheugt mij, u te kunnen mededeelen, dat uw wensch reeds vervuld is. Toen Koning Karel Albert aan de Waldenzen godsdienstvrijheid gaf, heeft hij goedgevonden, dien maatregel uit te strekken tot alle Protestanten en ook zelfs tot de Israëliten, die in het gebied van mijnen Souverein allen dezelfde burgerlijke en godsdienstige regten genieten. Terwijl ik alzoo, zegt de gezant, de welbekende gezindheid des Konings doe uitkomen, heb ik hem voorzeker nog te meer aanspraak op uwe hoogachting gegeven. Want hij, een Katholiek Souverein heeft getoond, dat in zijn oog de godsdienstige verdraagzaamheid, eendragt en vrijheid in zich sluit, en dat de gewetensvrijheid een van de beginselen is, waarop hij zijne regering wil grondvesten."

PARIJS, 29 December.

De intogt van de uit de Krim teruggekeerde troepen had heden plaats. Aan den voet van de zuil op de Place de la Bastille geplaatst, heeft de Keizer de volgende aanspraak tot de troepen gerigt:

Soldaten!

„Ik treed voor u, gelijk de Romeinsche Senaat voor de zegevierende legioenen, om u toe te roepen: Gij hebt u zeer verdienstelijk jegens het Vaderland gemaakt! Groot is mijne aandoening. Aan het geluk van u weder te zien, paart zich de treurige herinnering aan hen die meer zijn. Eene diepe smart was het voor mij dat ik u niet persoonlijk tot den strijd mogt aanvoeren. Zijt welkom, soldaten van de garde en linietroepen! Vertegenwoordigt het leger uit het Oosten, welke volhardende moed onze adelaars met nieuwen roem bedekte en voor Frankrijk de plaats bevocht, die het toekwam. Het Vaderland heeft met trots uwe pogingen en hardnekkigen wederstand aan den vijand nagegaan en gewogen. Ik roep u terug, niettegenstaande de oorlog nog niet geëindigd is, want het was billijk dat de regementen die het meest leden, vervangen werden. Ieder zal zijn deel van den behaalden roem hebben. Het land, dat 600,000 soldaten onderhoudt, heeft er belang bij om thans in Frankrijk een talrijk en geoefend leger te bezitten, gereed om daarheen te rukken, waar de behoefte het zal noodig maken. Bewaar zorgvuldig uwe krijgshaftige gewoonten; versterkt de door u gegaarde ondervinding, en houdt u berijd om mijn roep te beantwoorden. Voor heden kunt gij de beproevingen van het soldatenleven vergeten. Dankt den Heer, dat Hij u spaarde. Treedt fier te midden uwer wapenbroeders en landgenooten, wier toejuichingen u verbeiden."

— Ll. Maandag morgen had op de Tuilerien het volgende voorval plaats: Een zeer fatsoenlijk gekleed man tusschen de 30 à 40 jaar, met een ordelint versierd, meldde zich omstreeks 10 uur bij een der concierges van de Tuilerien aan en verlangde een der bij den Keizer dienstdoende officieren te spreken. Na eenig dralen gaf men een der ordonnance-officieren hiervan kennis. De laatste liet den onbekende voor zich komen om hem te ondervragen. Deze gaf echter niet de minste inlichting, maar verzocht den ordonnance-officier op dringenden toon, aan den Keizer een brief ter hand te stellen. De officier, wien de bijna bevelende toon van den vreemdeling opviel, beloofde ten laatste aan zijn verzoek te voldoen. Nauwelijks had de Keizer den brief gelezen, toen hij bevel gaf den vreemdeling binnen te brengen en hen alleen te laten. Het gesprek, dat de Keizer met hem had, duurde langer dan een uur. Daarna verwijderde de onbekende zich weder, en niemand heeft tot heden vernomen wie hij geweest is. De Keizer gaf slechts bevel, hem terstond toe te laten, wanneer hij zich weder mogt aanmelden.

— De *Moniteur* bevat het officieel verslag van den aanval der Russen in den morgen van den 8sten op Baga en en Orkousta. De Fransche voorposten waren op hunne hoede geweest en hadden met kracht de Russische overmagt weerstaan. Het gevecht was spoedig beslist en reeds ten 3 ure, toen generaal d'Autemarre versterking zond, was de vijand teruggeweken, in onze handen 28 krijgsgevangenen, 17 gewonden, waaronder 2 officieren en 80 dooden achterlatende. De vijand had eene kleine voorpost van 12 man en jagers opgeligt. Wij hadden slechts 2 dooden en 11 gekwetsten.

Hetzelfde blad behelst het rapport van den maarschalk Vaillant, alsmede een Keizerlijk besluit, bevelende de reorganisatie van de Keizerlijke garde, welke vermeerderd en zamengesteld zal worden uit twee divisien infanterie, eene divisie kavallerie, twee regementen artillerie, twee kompagniën genie en een eskadron trein.

Men beweert alhier, dat te Cherbourg een kamp' van 30,000 man gevormd zal worden en een ander kamp van 22,000 man te Brest, beide met het oog op eene geduchte expéditie in de Oostzee tegen het aanstaande voorjaar.

[illegible] die naar wensch mogten uitvallen, zal het verbond met [illegible] van grooter gewigt worden, en de geheime artikels, welke men verzekert [illegible] dat verbond toegevoegd te zijn, zullen dan ook wel openbaar worden.

— De *Lycurgus* heeft berigten aangebragt uit Konstantinopel van den 17 dezer, daaruit verneemt men, dat ten gevolge van de overgave van Kars, er sprake is van het ontslag van den Seraskier, alsook dat Selim Pacha, ter zake van zijne achterwaartsche bewegingen, voor een krijgsraad zal teregt staan. De oneenigheden tusschen het Turksch-Engelsche legioen en de Turksche troepen te Kertsch zijn bijgelegd. De conferentien tot reorganisatie van de Vorstendommen zullen weldra geopend worden. In eene nota, door lord Stratford overhandigd, wordt voorgesteld Wallachye en Moldavie onder een erfelijken vorst te vereenigen. Men heeft nader vernomen, dat de Russen te Kars 3000 gewonden en 250 stukken geschut hebben gevonden, waaronder 80 veldstukken. De generaal Williams en de troepen onder zijne bevelen, zijn krijgsgevangen gemaakt en naar Tiflis gezonden. Den kolonel Schwartzenberg was het gelukt Erzerum te bereiken. De inscheping van de Egyptenaren was nog niet afgeloopen wegens het slechte weder. Engelsche kanonneerbooten doorkruisen de zee van Azof, met het doel om alle Russische visschersvaartuigen te vernielen en zullen met dat bedrijf voortgaan, tot dat het ijs dit belet.

BERLIJN, 30 December.

Men beschouwt hier het verblijf van de Koningin-weduwe der Nederlanden, als gunstig voor de pogingen tot herstel des vredes, die tegenwoordig te St. Petersburg gedaan worden. Ook de gemalin des tegenwoordigen Keizers wordt als zeer vredelievend geschilderd. Men zegt dat de heer von Seebach in last heeft, het Keizerlijke Hof te St. Petersburg wegens den waren staat van zaken volkomen in te lichten en tot gematigdheid aan te sporen. Almede wordt hier gezegd, dat Rusland de onzijdigverklaring van de Zwarte Zee nog altijd anders begrijpt dan de Westersche Mogendheden, hetgeen de kansen van den vrede zeer vermindert.

— Kolonel v. Manteuffel is gisteren naar Weenen vertrokken, als overbrenger van een eigenhandig schrijven van den Koning, waarin de brief van den Keizer van Oostenrijk beantwoordt wordt. Daarin moet gezegd worden dat Pruisen wel iets wil doen tot het tot stand brengen eener schikking, zonder evenwel de gedane voorstellen aan te nemen in den geest van Oostenrijk.

— De *N. Pr. Z.* zegt, dat Rusland in Finland 35,000 man, in de omstreken van Petersburg 55,000 en verder in de Oostzee-provincien nog 80,000 man troepen beschikbaar heeft, behalve nog de ongeregelde troepen. Verleggen de Westmagten het oorlogstooneel dus naar de Oostzee, zij zullen er Rusland op zijne hoede vinden, en het is wel denkelijk, dat de Verbondenen er niet gemakkelijker zullen slagen, dan Frankrijk in 1812 bij zijne onderneming tegen Riga, terwijl de uitkomst der Krim-expeditie heeft doen zien, dat de Westmagten althans moeijelijk spel hebben, al bleven zij ook tot dusverre zegepralend. Omtrent Klein-Azie zegt de *Mil. Zt.*, dat generaal Muravieff er minstens over 100,000 man troepen beschikken kan, waartegen de Turksche strijdmagt niets zal kunnen uitrigten. Intusschen wordt het meer en meer herhaald, dat er plan zou bestaan, dat de Engelschen in Azie hun leger bij het Turksche zouden voegen, om gezamentlijk tegen de Russen te ageren.

's GRAVENHAGE, 29 December.

In de zittingen van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van Donderdag en gisteren zijn de wets-ontwerpen tot bekrachtiging van provinciale belastingen in Noord-Brabant, Gelderland, Zuidholland, Noordholland, Zeeland, Friesland, Overijssel, Groningen en Drenthe achtereenvolgens zonder beraadslaging met algemeene stemmen aangenomen. Over het wets-ontwerp tot aanvulling der wet van 1822 op het binnenlandsch gedistilleerd voerden het woord de heeren: van Beeck Vollenhoven, Cremers, van Andringa de Kempenaer, Lotsij en de Minister van Finantien, waarna het met algemeene stemmen werd aangenomen, en het wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1855, (subsidien), waaraan deel namen de heeren: Cost Jordens, van Aylva van Pallandt, van Rijckevorsel, van Beeck Vollenhoven, Cremers, Lotsij en de Minister van Binnenlandsche Zaken, met 15 tegen 11 stemmen. Daarna zijn de algemeene beraadslagingen aangevangen over de begrootingswetten voor 1856. Daarbij voerden het woord de heeren: van der Lek de Clercq, van Rijckevorsel en van Andringa de Kempenaer, en in de gehoudene avondzitting de heeren: van Beeck Vollenhoven, van Rijckevorsel, van Wessem, Cost Jordens, de Clercq en Regout. De Ministers van Finantien en Buitenlandsche Zaken hebben de sprekers beantwoord en op de besproken punten inlichtingen gegeven.

Hoofdstuk I (*Huis des Konings*) en II (*Collegiën van staat*) zijn met algemeene stemmen aangenomen.

Bij de beraadslaging over hoofdstuk III (*Buitenl. Zaken*) heeft de Minister van Buitenlandsche Zaken o. a. verklaard, dat het tractaat met Belgie tot dus verre niet is opgezegd; — dat het leggen van de vaste brug bij Keulen over den Rijn niet kan betwist, maar dat de scheepvaart daardoor niet mag belemmerd worden. Het hoofdstuk is daarna met algemeene stemmen aangenomen.

Over hoofdstuk IV (*Dep. van Justitie*) hebben de heeren van Eijsinga en Cremers hunne beschouwingen in het midden gebragt, en is dat hoofdstuk in de zitting van heden aangenomen met algemeene stemmen.

Mede werden achtereenvolgens aangenomen:

Hoofdstuk V (*Binnenl. Zaken*) met 25 tegen 1 stem;

Hoofdstuk VI (*Herv. en andere Eerediensten*) en Hoofdstuk VII (*R. K. Eeredienst*) beide met algemeene stemmen;

Hoofdstuk VIII (*Marine*) met 18 tegen 8 stemmen, en

Hoofdstuk IX A. (*Nationale Schuld*) met algemeene stemmen;

en in eene heden avond gehoudene zitting:

Hoofdstuk IX B. (*Dep. van Finantien*) met algemeene stemmen;

Hoofdstuk X (*Oorlog*) met 17 tegen 6 stemmen;

Hoofdstuk XI (*Kolonien*) met 22 tegen 1 stem;

Hoofdstuk XII (*Onvoorziene Uitgaven*) met algemeene stemmen, en

de wet op de *Middelen*, met 19 tegen 4 stemmen.

— Uit de tabellen en daarbij gevoegde memorie van toelichting, behoorende bij het wets-ontwerp tot wijziging der Kieswet (waarvan wij in ons vorig nommer eenige bepalingen mededeelden), blijkt, dat, vermits op 31 December 1854, de bevolking des Rijks 3,195,209 zielen bedroeg, de Tweede Kamer, volgens art. 77 der Grondwet (1 lid voor elke 45,000 zielen), met 3 leden moet worden vermeerderd en op 71 gebragt. Van deze 3 leden zal één verkozen worden te Amsterdam, welk kiesdistrict, vermeerderd met de gemeenten Nieuwer-Amstel, Ouder-Amstel en Uithoorn, voortaan *zes* in stede van *vijf* leden zal te kiezen hebben. Het tweede nieuwe lid stelt men voor te benoemen te Beetsterzwaag, hetwelk zal bestaan uit de gemeenten Opsterland, Achtkarspelen, Grootegast, Idaarderadeel, Marum, Smallingerland en Utingeradeel. Het derde nieuwe lid zal worden verkozen te Gorinchem, hetwelk, door bijvoeging van den geheelen Alblasserwaard en van eenige gemeenten in Noord-Brabant en Gelderland, tot een dubbel district zou worden gevormd.

AMSTERDAM, 29 December.

Naar men verneemt is de persoon, die jl. Maandag te Scheveningen was aangehouden en herwaarts overgebragt, ter zake van den koop der diamanten (waarvan wij in ons vorig nummer hebben melding gemaakt), gisteren avond weder op vrije voeten gesteld, als zijnde door de raadkamer der Regtbank geene termen gevonden tot vervolging.

DOKKUM, 27 December.

Heden avond circa 7½ ure, ontdekte men plotseling, tot grooten schrik van vele ingezetenen, dat een fellen brand was uitgebarsten in eene digt bij deze stad gelegene boerderij, bewoond door de wed. B. W. Terpstra. In ongeloofelijk korten tijd stonden schuur en stalling in vollen vlam, zoodat het onmogelijk was *al* het vee dat zich in de stallen bevond te redden; 19 koeijen, 3 paarden, eene aanzienlijke hoeveelheid graan, hooi, alsmede boerengereedschappen werden eene prooi van het vernielend element, dat door een tamelijk sterken wind nog werd aangewakkerd. De slechte toestand der wegen tot de plaats des onheils liet niet toe dat door onze brandspuiten *dadelijke* hulp kon worden verleend. In minder dan een uur tijds bleef dan ook van deze schoone boerderij niets overig dan een rookende puinhoop en een gedeelte der voorhuizinge, waarin zich nog eene partij graan bevond en dat slechts door de onvermoeide pogingen van enkele welberadene helpers voor eene algeheele vernieling bleef bewaard. — De oorzaak van dezen hevigen brand, die van het ooster bolwerk alhier gezien, voor velen een uiterst indrukwekkend, doch tevens verschrikkelijk schouwspel aanbood, is niet bekend. Men verzekert dat zoo wel de huizinge als het zich daarin bevindende voor brandschade was verzekerd.

LEEUWARDEN, 31 December.

Door Z. M. den Koning is aan den heer D. Zeper, op zijn daartoe gedaan verzoek, verleend eervol ontslag uit zijne betrekking van lid der Commissie van [illegible] over de gevangenissen te Leeuwarden, onder dankbetuiging voor de door hem in die betrekking bewezen diensten.

— Z. M. heeft goedgevonden met 1 Januarij 1856 tot burgemeester der gemeente het Bildt te benoemen, den heer mr. J. Albarda Czn., en ter vervulling der vacaturen, welke door de aftreding van burgemeesters op den 1 Januarij 1856 zullen ontstaan, tot burgemeesters der navolgende gemeenten te benoemen, als:

van Achtkarspelen, den heer jhr. mr. D. de Blocq van Haersma de With;

van Bolsward, den heer mr. J. Haitsma Mulier;

van Hennaarderadeel, den heer mr. C. Wichers Wierdsma;

van Hindeloopen, den heer F. A. Lammerts;

van Idaarderadeel, den heer mr. C. Bergsma;

van Kollumerland en Nieuw-Kruisland, den heer mr. A. T. R. Sixma baron van Heemstra;

van Menaldumadeel, den heer G. F. baron thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg;

van Ooststellingwerf, den heer jhr. mr. G. W. F. Lycklama à Nyeholt;

van Schiermonnikoog, den heer H. A. Zeilinga;

van Stavoren, den heer S. G. Siedsesz;

van Wonseradeel, den heer mr. T. Mulier;

van Workum, den heer F. Mossel.

— Bij Koninklijk besluit van den 26 December jl., no. 53, is de vrijstelling van port, welke tot dusverre door de directeuren der postkantoren genoten werd voor de nieuwspapieren, tijdschriften of andere gedrukte stukken welke door hen met de post onder hun adres of onder dat van hun kantoor ontvangen of aan andere kantoren of personen verzonden worden, opgeheven, te rekenen van 1 Januarij aanstaande.

Onder de intrekking van den vrijdom is mede begrepen die voor de briefwisseling en voor het overmaken van gelden of van geldswaarden tot dezelfde zaak betrekkelijk.

De directeuren blijven niettemin verpligt zich ambtshalve, doch zonder het genot van vrijstelling van port, te belasten met het ontbieden en leveren van nieuwspapieren, tijdschriften en periodieke werken ten behoeve der ingezetenen binnen het arrondissement van hun kantoor woonachtig, die zich daartoe bij hem aanmelden. Het drijven van anderen boekhandel is hun verboden.

Dien ten gevolge zullen alle nieuwspapieren, tijdschriften en periodieke werden, die aan het adres van de directeuren of van andere ambtenaren der posterijen, of van de kantoren zelve op de post gebragt, en die niet tevens gefrankeerd worden, aan de afzenders worden teruggegeven, of bij weigering om dezelve terug te nemen met het gewone briefport volgens het gewigt worden belast.

Aan een ieder, die het verlangt, zal op alle postkantoren gelegenheid worden gegeven tot het vroegtijdig doen afhalen van nieuwspapieren en tijdschriften, aan zijn bijzonder adres met de post aangekomen, tegen betaling van een verminderd regt van uitgifte of dusgenoemd *droit de boîte*, 't welk de som van *f* 3 in het jaar niet zal kunnen te boven gaan. Daaronder is echter het doen afhalen van brieven niet begrepen.

— De Minister van Oorlog heeft bij aanschrijving van den 21 dezer goedgevonden, om uit aanmerking van de buitengewoon vroeg en streng ingevallen winterkoude, alsmede uithoofde dat de tegenwoordige duurte der levensmiddelen het zakgeld van den soldaat niet toelaat te voorzien in hetgeen zou moeten strekken tot verwarming der kamers in de kazernes, eene som toe te staan die nagenoeg voldoende is om in de strengste koude brandstoffen daarvoor aan te koopen, en 20 à 25 cents per hoofd, voor het geheele saizoen zal bedragen. Hoe schijnbaar weinig dat bedrag ook wezen moge, is het voor den soldaat, die meerendeels met 30 à 40 en meer manschappen in eene kamer logeerd, eene ruime tegemoetkoming en oogenblikkelijke verbetering van zijnen toestand.

Naar men verneemt zal met Januarij die verhoogde soldij, niet meer worden uitgereikt. In plaats daarvan zal aan elk hunner, een ration brood meer worden gegeven.

— Het *Staatsblad* no. 193 bevat de wet van den 28 December 1855, tot aanvulling van de bepalingen der wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad no. 37*), houdende belasting op het binnenlandsch gedistilleerd.

— De *Staatscourant* deelt de volgende berigten mede omtrent de stand der rivieren in den morgen van den 28 dezer: Te Keulen 10 voet 2 duim, met weinig drijfijs. (De Boven-Rhijn zat nog vast van de Pfaltz tot aan den Lurley). De Nederlandsche Boven-Rhijn en de Boven-Waal waren open met vallend water, de IJsselmond gesloten, met 5 duim val. Te Arnhem was de waterstand ten 8 ure 4.48 el o. N. P. met 23 dm. was; het ijs vast. Te Culenborg ten 8 ure 4.44 el o. N. P. met 40 dm. was; het ijs vast. Te Vreeswijk ten 6 ure 4.53 o. N. P. met 27 dm. was; het ijs vast. Te Lent ten 8 ure 5.88 el o. N. P. met 21 dm. was, en weinig drijfijs. Te Gorinchem ten 8 ure 2.96 el o. N. P. met 27 dm. was in 't laatste etmaal; de rivier vol drijfijs. Te Zutphen ten 8 ure 4.20 el boven A. P. met 11 duim val. Te Deventer ten 6 ure 4.04 el o. N. P. met 1 duim was. Aan het Katerveer ten 8 ure 4.29 el o. N. P. met 6 dm. val. Te Kampen ten 6 ure 2.67 el o. N. P. met 6 dm. val. Op den IJssel zat het ijs overal nog vast en had de passage geregeld plaats. Te Maastricht was de waterstand heden morgen ten 8 ure 2.05 el aan de Maasbrug met 5 dm. val. Te 's Hertogenbosch mede ten 8 ure 3.99 el boven A. P. met 2 dm. was. Volgens berigt uit Utrecht is de loop der expressen te paard in de 2de inspectie ingesteld, en schenen de omstandigheden gunstig te zijn.

— Naar wij uit eene echte bron vernemen, meldt de *Geneesk. Ct.*, is de wet op de uitoefening der genees- en artsenijbereidkunde bijna gereed om bij de Tweede Kamer te worden ingeleverd.

— Uit Meppel schrijft men van den 28 December: „Gisteren werd alhier bij gelegenheid der weekmarkt een waar wonder der natuur ten toon gesteld, hetwelk inderdaad iederen aanschouwer in bewondering bragt en wij gelooven ook niet geheel ten onregte, dewijl het een gewrocht der natuur was, dat zekerlijk zelden zal voorkomen: het betrof namelijk een in den loop dezer week geboren kalf, hetwelk uit twee geheel aan elkander gegroeide en volmaakte ligchamen bestond, zoodat het bezat 2 koppen, 2 bekken, 2 oogen, 2 ooren, 2 staarten, 8 pooten, enz.

„Heden is alhier op de Stadswaag gewogen een zoo zwaar varken, als nog nimmer heeft plaats gevonden, hebbende hetzelve een gewigt van 734 oude ponden, gaande alzoo in zwaarte alle in den laatsten tijd vermelde voorbeelden en in waarde menig vette koe te boven.

— Het is ons aangenaam te kunnen berigten, dat bij den boekhandelaar E. Ippius Fockens te Franeker, voor den prijs van 75 cent verkrijgbaar is gesteld de vierde jaargang van de zoo gunstig bekende „Nieuwe Friesche Volksalmanak" voor 1856. In het algemeen, behoeft deze jaargang, naar het ons toeschijnt, al weder niet onder te doen bij de vorige jaargangen, wat rijkdom en degelijkheid van inhoud betreft. Hij onderscheidt zich, als gewoonlijk, door zijne, als we het zoo mogen noemen, locale kleur. Al stond het niet op den titel vermeld, toch zou men omtrent zijne afkomst niet in 't onzekere blijven. Twee welgelukte steendrukplaatjes, waarvan het eene het portrait voorstelt van den Frieschen staatsman en geschiedschrijver Lieuwe van Aitsema, en het andere eene afbeelding geeft der graftombe van Sicco van Goslinga, in de kerk te Dongjum, versieren het boekske, dat overigens, wat zijn uiterlijk betreft, althans onzes inziens, wel wat aangenamer kon zijn. Het oog toch wil, vooral bij geschriften van dezen aard, ook wat hebben. Van vergelijkende beoordeeling der onderscheidene stukken meenen wij ons te moeten onthouden, waarom wij ons ook ontslagen rekenen van eene inhouds-opgave, waarvoor trouwens ook de uitgever zelf bij zijne aankondiging in dit blad heeft gezorgd. Aan medewerking heeft het den bekwamen redacteur, die zelf ook ijverig de hand aan het werk slaat tot de zamenstelling van dezen jaargang, niet ontbroken. Van harte hopen wij, dat zijn wensch, daarop ook weder voor volgende jaargangen te mogen rekenen, moge worden vervuld, naardien op deze wijze veel wetenswaardigs en in menig opzigt belangrijks voor de vergetelheid wordt bewaard. Wij twijfelen er niet aan, of de kennisneming van dezen jaargang zal tot de vervulling van dien wensch mede werken bij allen, die, tot soortgelijken arbeid, lust en bekwaamheid bezitten en prijs stellen op de kennis en waardering van Friesland's dierbaren grond, zijner bewoners, dier zeden, taal en geschiedenis van vroegeren en lateren tijd.

— Op den achtsten Januarij aanstaande, wanneer het juist twee honderd jaren zal geleden zijn, dat het eerste nummer der *Haarlemsche Courant*, toen *Weeckelijcke Courante van Europa* genaamd, door den stichter en uitgever Abraham Casteleijn is uitgegeven, zullen de tegenwoordige uitgevers, de heeren Joh. Enschedé en Zonen, bij wijze van bijvoegsel bij hunne Courant, aan hunne lezers mededeelen 's mans aankondiging en den algeheelen inhoud van dat allereerste blad, gedrukt, zooveel mogelijk, met de zelfde lettersoorten, als destijds door dezen hunnen ijverigen voorganger daartoe zijn gebezigd.

[illegible] Gemeente van [illegible] J. [illegible], predikant te Rottum.

LEMMER(?), 28 December. Heden is alhier door den algemeenen Kerkeraad der Ned. Herv. Gemeente het navolgende drietal geformeerd: DD. Schuurling, te Hoorn; van de Wetering, te Breda en Herderschee, te Nijmegen, en daaruit beroepen de wel-eerw.-zeer-gel. heer van de Wetering, predikant te Breda.

— Den 25 dezer, op eersten Kersdag, heeft in den Anna-Paulowna-polder de eerste godsdienstige bijeenkomst plaats gehad in het thans nagenoeg voltooide kerkgebouw voor de Hervormden aldaar. Door ds. Begemann, predikant te Noord Zijpe, werd voor eene talrijke en belangstellende schare van bewoners dezer nieuwe landstreek, met gepaste en hartelijke woorden, op deze voor haar zoo belangrijke gebeurtenis gewezen, en met dankbaarheid herdacht aan hen, die door onbekrompene gaven medewerkten tot de stichting van eene afzonderlijke gemeente aldaar, welke men spoedig geheel geregeld hoopt te zien.

— In ons nommer van den 7 December ll. hebben wij vermeld dat de beslissing omtrent de beroeping van eenen predikant te Akkerwoude en Murmerwoude, door het indienen van eenige protesten, tegen de wettigheid van enkele floreenstemmen, was overgelaten aan het Klassikaal Bestuur van Dokkum. Wij kunnen onzen lezers thans mededeelen dat het genoemd Bestuur heeft verklaard hierin geen besluit te kunnen uitbrengen; omdat niet door al de protesterende partijen, binnen den bepaalden tijd, was voldaan aan de storting der daartoe gevorderde kosten, waardoor deze gehouden werden van hunne protesten af te zien. Daar nu in art. 81 van het Reglement op de beroeping en verkiezing van predikanten in dit geval is voorzien, door de bepaling dat de Kerkeraad alsdan tot de benoeming gemagtigd is, zoo is, in de daarop gehoudene vergadering des Kerkeraads, met bijna algemeene stemmen, besloten tot de beroeping van den wel-eerwaarden heer C. P. de Roode, candidaat bij Provinciaal Kerkbestuur van Gelderland.

GARIJP, 27 December. Door Floreenpligtigen is benoemd en door den Kerkeraad beroepen tot predikant alhier, de weleerw. zeer gel. heer M. van Leeuwen, thans te Gameren, provincie Gelderland.

— Bij de Doopsgezinde Gemeente te Medemblik is tot predikant beroepen de wel-eerw. zeergel. heer K. O. Feickens, thans te Zuid-Zijpe.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

ALEXANDRIE, 22 December.

Door den Onder-Koning van Egypte is het verbod tot uitvoer van granen *opgeheven.*

WEENEN, HEDEN 31 December.

Volgens eene circulaire van de Keizerlijke Kanselarij, gedagteekend St. Petersburg, 22 December, hecht de Keizer zijne goedkeuring aan het derde der waarborgpunten, indien het bepaald wordt, als volgt: handhaving van het beginsel der sluiting van de Straten op de Zwarte Zee; uitsluiting van alle oorlogschepen uit de Zwarte Zee, met uitzondering van die zeemagt, welke Rusland en Turkije, na gemeen overleg, voegzaam zullen oordeelen, er in te onderhouden. De sterkte van deze magt zal door eene regtstreeksche schikking tusschen Rusland en Turkije, zonder eenige tusschenkomst, hetzij van den kant van Oostenrijk, hetzij van dien der andere Mogendheden, bepaald worden.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, HEDEN 31 December.

NEDERLAND	W. Schuld	$2\frac{1}{2}$	pCt. 63		RUSLAND	Obl. H. & C° $\frac{1793}{1816}$	5	pCt.	$100\frac{3}{8}$
Dito	Dito	3	„ $74\frac{1}{4}$		Dito	„ Dito $\frac{1828}{1829}$	5	„	$100\frac{1}{4}$
Dito	Dito	4	„ $92\frac{3}{4}$		Dito	„ Dito	$4\frac{1}{2}$	„	$86\frac{1}{4}$
Dito	Amort. Sijnd.	$3\frac{1}{2}$	„		Dito	„ Dito	4	„	$74\frac{1}{4}$
Dito	Hand.-Maats.	$4\frac{1}{2}$	„ $128\frac{3}{4}$		Dito	„ S. & C°.	4	„	$73\frac{3}{8}$
SPANJE	Obligatien	$1\frac{1}{4}$	„ $21\frac{5}{16}$		OOSTENRIJK	Metalliek	5	„	$64\frac{1}{4}$
Dito	Dito	3	„ 40		Dito	Nationale	5	„	$67\frac{1}{4}$
Dito	Binnenl. 6/m.	3	„ $34\frac{1}{4}$		Dito	bet. Amst.	5	„	$74\frac{1}{16}$
PORTUGAL	Obligatien	3	„ $42\frac{3}{4}$		Dito		$2\frac{1}{2}$	„	33

Nieuwe Russische leening $81\frac{3}{16}$.

LONDEN, *heden* 31 December. Consols $88\frac{3}{8}$.

LONDEN, *heden* 31 December. De handel in granen was heden, bij onveranderde prijzen, flaauw. — Boter (Friesche) 108/

AMSTERDAM, *heden* 31 December. Rogge gedaan tot den merkelijk verlaagden prijs van Zaturdag jl. Garst vast. Raapolie, vliegend *f* 58, op Mei *f* 55.25.

LEEUWARDEN, 28 December. Boter *f* 45. Aanvoer 225 $\frac{1}{4}$, 105 $\frac{1}{8}$, $50\frac{1}{16}$

DOCKUM, 26 December. Boter *f* 40 de $\frac{1}{4}$.

SNEEK, *heden* 31 December. Boter geene markt. Enkele verkocht voor *f* 46. Aanvoer 302 $\frac{1}{4}$ 45 $\frac{1}{8}$ vaten.

*** Heden beviel door Gods goedheid van eenen ZOON GESIENA GEERTRUIDA VAN BERKUM, geliefde Echtgenoot van
Oosthem, den 25 December 1855. W. TIJSMA.

*** Bevallen van een' welgeschapen ZOON ANTJE J. VAN DIJK, geliefde Echtgenoote van
Dockum, H. H. VAN DER VEEN,
den 27 December 1855. *Mr. Bakker.*

*** Bevallen van een ZOON C. E. JANSZ, Echtgenoot van
London, 27 December 1855. J. F. VAN OPPEN.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER W. SANTEE, geliefde Echtgenoote van
Dragten, den 27 December 1855. Dr. K. P. PEL.

*** Bevallen van een ZOON S. FABIUS, geb. POSTHUMA.
Steenwijkerwold, den 27 December 1855.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel aller voorspoedigst van eene DOCHTER SOPHIA DE JONG, geliefde Echtgenoot van
Zutphen, M. PRAKKEN,
30 December 1855. *Controleur van 's Rijks Belastingen.*

*** Bevallen van een ZOON A. M. T. STALLINGA, Echtgenoot van
Leeuwarden, 31 December 1855. G. PAULIDES.

*** Den 24 December 1855 is te Leeuwarden overleden Vrouwe B. WIJCKERHELD BISDOM geb. CATS.
Eenige kennisgeving.

*** Het Kind, in wiens bezit wij ons ruim zes maanden mogten verblijden, werd ons heden door den Hemelvader ontnomen.
Witmarsum, A. ZEILMAKER.
25 December 1855. A. STEENBEEK.

*** Heden overleed ons geliefd jongst Dochtertje DOEDTJE, in den ouderdom van bijna drie jaren.
Makkum, L. BRITZEL.
den 26 December 1855. M. BRITZEL, geb. VISSER.

*** Het behaagde den Almagtige mijn geliefde Echtgenoot, de Heer DAVID ARON VAN GELDER, na een smartelijk lijden van eenige weken, in den ouderdom van ruim 54 jaren, en een gelukkig acht en twintig-jarig huwelijk tot zich te nemen. Zij die den dierbare overledene in zijn handel en wandel gekend hebben, zullen kunnen beseffen, hoe zwaar mij deze slag treft, die God alléén mij kan helpen dragen.
Leeuwarden, SOPHIA POLACK.
27 December 1855. Wed. D. A. VAN GELDER.
De handel in Effecten en in de Staats-loterij zal door de Weduwe zelve worden gecontinueerd, waarbij zij zich minzaam blijft aanbevelen.

*** Tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid overleed heden, na eene kortstondige ongesteldheid zeer onverwacht mijne hartelijke geliefde oudste Dochter SUZANNA JOHANNA, in den ouderdom van bijna vijftig jaren.
Harlingen, 28 December 1855. D. P. FARRET.

[illegible]
den 28 December 1855.

*** Heden overleed tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, mijn [illegible] bare Echtgenoot P. W. DE VRIES, na eene gelukkige echtvereeniging van [illegible] jaren, in den ouderdom van bijna 62 jaren.
Harlingen, T. E. POSTHUMA,
29 December 1855. Wed. P. W. DE VRIES.
Deze algemeene strekke tevens tot bijzondere kennisgeving voor Vrienden en Bekenden.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 25 tot en met den 31 Dec. 1855 aangegeven: 14 Geboren, 9 Overleden.

De Notaris E. J. ATTEMA te Dragten, zal finaal verkoopen:
a. Eene kamp GREIDLAND te Z. Dragten, *het Laag Kampje* genaamd, groot 1 bunder 10 roede, in huur bij G. Viersen; staande op *f* 700.
b. Een WINKELHUIS en ERF, boven de Sluis te Z. Dragten, in huur bij S. Hoogeveen; staande op *f* 533.
c. Eene KAMER in de Kerkstraat aldaar; staande op *f* 230.
De verkoop is Donderdag 8 Januarij 1856, ten 7 uur, bij J. v. d. Berg te Dragten.

DEZELFDE NOTARIS zal dan nog finaal verkoopen:
a. Eene kamp best BOUWLAND, aan de Zwartewijk boven de Dam, groot p. m. 90 roede, eigen aan Geert P. Bosma; staande op *f* 570.
b. Eene DITO, aan Pieterswijk, groot 1 bunder 54 roede, eigen aan Mindert J. v. d. Berg; staande op *f* 1231.

HOUTVERKOOPING.

De Notaris BEEKHUIS, te Buitenpost, zal, op Zaturdag den 5 Januarij 1856, 's namiddags 2 uur, ten huize van T. E. Rispens, Kastelein te Optwijsel, publiek verkoopen:
Ruim 50 perceelen STAMBOOMEN en KAPHOUT, waaronder voorkomen eenige extra zware IJperen, eene groote partij Wilgen en Populieren, een bosch Weekhout, groot 1 b. 83 r., en voorts EIKEN, ELZEN en BIRKEN WALHOUT; bij Billetten omschreven.

Verkoop te Goënga.

De Notarissen JORRITSMA, ZIJLSTRA en BOLTJES, zullen, door het ministerie van eerstgenoemden, veilen:
1. Vijf bunder 11 roede 60 el (circa 14 pond.) alleruitmuntendst GREIDLAND, gelegen onder Goënga in Wijmbr., in gebruik geweest bij A. P. Hettema, en zulks in 8 perceelen.
2. Een stuk best BUITENLAND aldaar, bij Jacob S. Nijdam in huur tot St. Petri 1858; groot 2 bunder 25 roede 60 el (circa 6¼ pond.).
3. Een stuk DITO aldaar, bij Rients S. Koopmans in huur; groot 1 bunder 74 roede 40 el (4¾ pond.).
4. GEDEELTEN in den GROENENDIJK aldaar, geheel groot 1 bunder 85 roede 70 el, en
5. Een GEDEELTE RIETPOLLE, geheel groot 65 roede 50 el.
Wijders den blooten EIGENDOM van EEN VIERDE in:
a. Een stuk uitmuntend GREIDLAND te Goënga, gehuurd bij Hette A. Hettema, groot kadastraal 3 bunder 31 roede 70 el (ruim 9 pond.).
b. Een stuk DITO aldaar, groot 1 bunder 75 roede 90 el (ruim 4¾ pond.), en
c. Een perceel best GREIDLAND, gelegen over de Oudvaart onder Loënga, groot 4 bunder 45 roede (circa 12¼ pond.).
Alles breeder bij Billetten omschreven.
Wie gading maakt kome Zaturdag 5 Januarij a. s. bij de beschrijving, ten huize van J. R. van der Plaats, aan het Nieuwe Tolhuis onder Goënga, 's namiddags 2 uur.

De Notaris A. A. LAND, te Franeker, zal, op Maandag den 7 Januarij 1856, des avonds ten 7 ure, ten huize van J. de Jager, Societeitshouder aldaar, finaal verkoopen:
1. Eene HUIZING en ERF binnen Franeker, naast het Krankzinnigen-Gesticht, geq. wijk T. W., no. 25, Kad. gem. Franeker, sectie A, no. 482, groot 1 roede 30 el, voorzien van 2 Putten, Regenwatersbak, 6 Kamers, 3 Zolders en vele geriefelijkheden, verhuurd aan L. Meijer en anderen voor *f* 2 per week; waarop geboden is *f* 780.
2. Een HUIS en ERF, met **Stalling** voor Vee en **Schuurtje**, 3 Woonkamers, Put, Bak en verdere geriefelijkheden, op het Westvliet te Franeker, aldaar gem. met no. 8, Kad. gem. Franeker, sectie D, no. 236, groot 2 roede 20 el, laatst bewoond door nu wijlen A. D. Miedema; waarop geboden is *f* 666.

De Notaris J. A. ZAAL STROBAND, te Harlingen, zal aldaar, in het Heeren Logement bij D. Minnema, op Woensdag den 9 Januarij 1856, des avonds ten 7 ure, in twee perceelen met regt van zamenvoeging, finaal verkoopen:
Eene tot velerleije einden bijzonder geschikte HEEREN-HUIZINGE met uitgebreiden TUIN, KNECHTS-WONING, STALLING en WAGENHUIS c. a. staande en gelegen aan den Zuidkant van de Zuiderhaven te Harlingen, het Huis gekwoteerd wijk H, no. 160, voorzien van 10 zoo groote als kleine Vertrekken, benevens ruime Zaal, groot 45 v. el, een en ander ten Kadaster bekend sectie A, nos. 1923, 1921 en 1922, bij den Heer Koster in gebruik en den 12 Mei 1856 vrij te aanvaarden; waarop is geboden: 1ste perceel, de geringe som van *f* 2517 en het 2de perceel *f* 366.

De Notaris G. S. ZIJLSTRA, te Heeg, zal, krachtens geregtelijke autorisatie, op Vrijdagen den 11 en 25 Januarij 1856, telkens na den middag om 2 uur, ten huize van R. C. Wielsma, Logementhouder te Woudsend, publiek, tegen genot van strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:
Eene HUIZINGE en SCHUURTJE met **Erf**, **Bleekveld** en **Tuin** cum annexis, staande en gelegen in de Buren te Woudsend, thans bij H. A. van der Beek in gebruik, den 12 Mei 1856 te aanvaarden.

Bij geslotene briefjes te huur,

voor 5 jaren, van af Sint Petri en 12 Mei 1856: Drie **ZATHEN** en **LANDEN**, gelegen te Nieuwe Mirdum in de gemeente Gaasterland, als:
Eene, thans bewoond door Titthe Freeriks Beukens, groot in zijn geheel aan Weid-, Hooi- en Bouwland 46 bunder 88 roede 50 el.
Eene DITO, bewoond door Geert Theunis de Boer, groot 49 bunder 85 roede 30 el.
Eene DITO, bewoond door Hinderik Rintjes van der Goot, groot 55 bunder 91 roede.
De Condities van verhuring liggen ter lezing in het Logement *Kippenburg* onder Nieuwe Mirdum, terwijl de briefjes vóór of op den 16 Januarij 1856 *franco* moeten worden ingeleverd bij A. M. TROMP, te Balk.

TE HUUR:

op 12 Mei eerstkomende een HUIS en TUIN; het Huis bevattende drie Kamers waarvan twee behangen en van Stookplaatsen voorzien, een Keuken en **Achterhuis**, benevens verdere gemakken; staande en gelegen in het dorp Roordahuizum, hebbende een ruim en vrolijk uitzigt. Te bevragen bij den Heer Mr .C. BERGSMA te Idaard.

TE HUUR:

Eene rojale BOVENWONING; den 12 Mei 1856 te aanvaarden. Te bevragen op de Nieuwestad, letter E, no. 40, bij H. LAM, alhier.

Uit de hand te huur of te koop:

Eene HUIZINGE en BAKKERIJ te Terzool. Te bevragen bij C. [illegible] aldaar.

Men vraagt uit de hand **TE KOOP:** Een GRUTTERS-[illegible] met *alle* **aanbehooren** tot zoodanig Fabrijk. Reflecteerenden [illegible] zich met *franco* brieven bij M. BOTTEMA, te Oldeboorn.

Uit de hand te koop:

Een SCHIP en VEER, varende op een der florissantste plaatsen van Friesland. Te bevragen in persoon of *franco* brieven bij F. HOLTKAMP, Boekhandelaar te Sneek.

Te KOOP WORDT GEVRAAGD om met Februarij aanstaande of eerder te aanvaarden: Een beweigerde TJALK of SCHUIT van ongeveer 70 à 80 ton, met **Inventaris**, nieuw of goed onderhouden; versleten Vaartuigen aan te bieden is nutteloos.
Franco op te geven, adres B. V. aan het Postkantoor te Meppel, met vermelding van ouderdom, ligplaats, eigenaar en verdere bijzonderheden.

TE KOOP:

Een TORENKLOK, wegende pl. m. 350 Ned. ℔. Te bevragen bij Kerkvoogden te Langedijke, gemeente Ooststellingwerf.

TE KOOP: Een PREDIKSTOEL, met **Klankbord** en eenige BANKEN. Te bevragen bij den Kerkenraad O. H. te Oldeboorn.

AANBESTEDING,

bij geslotene briefjes: Van het **bouwen** van eene nieuwe HUIZINGE en SCHUUR, met de bijlevering van alle daartoe benoodigde Materialen, waarvan Bestek en Teekening ter inzage liggen bij den Kastelein S. H. BOERSMA te Ee, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij H. RAADSMA, Architect aldaar.
De briefjes moeten vóór of op den 11 Januarij 1856, *franco* worden ingezonden ten huize van J. ALBERDA, Landbouwer onder Engwierum.

De DIRECTIE DER GAZ-FABRIEK maakt bekend, dat van af *heden* 1 Januarij de prijs der COKE is aan de Fabriek te ontvangen 80 Cents per Mud, aan huis gebragt 90 Cents. *De Directeur*,
P. PAMA DE KEMPENAER.

De Ondergeteekende voornemens zijnde, van af *heden* voor eigene rekening het vak van TIMMEREN enz. te zullen aanvangen, heeft de eer tot dat einde zich minzaam in de gunst zijner geachte Stadgenooten aan te bevelen, belovende eene spoedige en civiele bediening. Gedurende 27 jaren (waarvan hij de 20 laatste jaren bij den Mr. Timmerman H. R. Stoett alhier, is werkzaam geweest), in genoemde betrekking opgeleid zijnde, vertrouwt hij door ondervinding genoegzame bekwaamheid te bezitten, aan de vereischten aan bedoeld vak verbonden, in alle opzigten te kunnen voldoen.
Leeuwarden, den 1 Januarij 1856. D. BOOMSMA, *Kruisstraat, letter B, no.* 90.

LEES HIER.

Ter voorkoming van misleiding, ophouding der Goederen en onnoodige Procenten, aan het Veerhuis, worden de belanghebbenden verzocht de **Adresgoederen** voor Dockum, bij digt water zooveel mogelijk bij den Ondergeteekende of bij D. B. SCHAAP, waar de Wagen afrijdt, te laten bezorgen. Er zal altijd voor eene spoedige en zorgvuldige verzending worden gezorgd.
W. LUBBERTS, *Schipper op Dockum.*

GROF TARWENBROOD,

te bekomen met 1 Januarij 1856; het Ned. pond ad achttien Centen, bij O. KUIPERS, Mr. Bakker in de Groote Kerkstraat.
Leeuwarden, 28 December 1855.

MEELFABRIJK.

Bij den Ondergeteekende is te bekomen puik TARWEMEEL in soorten, zoo wel gebuild als ongebuild, doch niet beneden de 50 Ned. ponden.
Groningen, 1 Januarij 1856. G. MESDAG, Kz., *Der-A, letter H, no.* 99.

Op Conditiën te vernemen bij WILLEM DE RUISCH, op het Steenvak onder Ee, is te bekomen: Puike **DIJKS-AARDE**, zeer gunstig gelegen ter vervoer aan het Dokkumer Groot-diep tusschen Ee en Oostrum.

HERINNERING.

Voor zoo verre zulks nog *niet* is geschied, wordt een ieder die iets verschuldigd is, aan de Wed. JAN WIEGERS POSTMA, nabij Dockum, beleefd verzocht, daarvan alsnog *binnen* 8 *dagen* aan haar betaling of bij geslotene briefjes deswege, opgave te doen.

Dankbetuiging.

De Ondergeteekende heeft het genoegen bij dezen zijnen openlijken en hartelijken dank te betuigen, aan allen welke zoo welwillend hebben medegewerkt, hem uit zijnen gevaarvollen en benarden toestand, waarin hij 12 dagen met zijn Schip, door ijs en wind gedreven, verkeerde, te redden en behouden in *Harlingens* veilige haven binnen te brengen.
Harlingen, den 27 December 1855. M. H. TERPSTRA.

De Apotheker J. C. H. VAN HARINXMA, op de Nieuweburen te Leeuwarden, debiteert steeds met succes:

AMMONIAKAAL VLUGSMEER,

zoo bij uitstek heilzaam in Rhumatiek, Jicht, Podagra, Kneuzingen, Verwrikkingen, en andere plaatselijken pijnen, à 75 Cents. — Voorts het uitmuntende

Dr. ROCHE'S KINKHOESTMIDDEL,

tot uitwendig gebruik; ook in andere gebreken der Borst, bij oud en jong een inderdaad zeer heilzaam smeersel, à *f* 1, en de beroemde

KINDER TANDKORALEN,

van Professor Hofmann, à 75 Cents het Snoer. — Ofschoon de uitwerking daarvan wel eens betwijfeld wordt, ja somtijds de lachspieren aandoet, zoo is het toch bewezen waar, dat zekere compositie eene allezins gunstige werking op de tandkas uitoefent; het tandvleesch zacht maakt en ontspant, en bijgevolg het uitkomen der Tanden gemakkelijk maakt, alwaarom ze nooit te vroeg kunnen worden omgehangen. — Ook debiteert hij thans de

echte REVALENTA ARABICA,

om de eenvoudige reden, dat men dezelve bij herhaling, doch telkens te vergeefs bij hem kwam vragen. — Hij heeft derhalven niets onbeproefd gelaten noch gespaard om de **echte REVALENTA ARABICA** magtig te worden, en als zoodanig af te geven, en wel in blikken bussen van *een* en *twee* Gulden ieder; terwijl hij de daaraan eigene viese smaak, zonder nadeel voor het middel, zoo veel mogelijk heeft trachten te verwijderen. — De kwalen waarvoor hetzelve in het bijzonder dienstig is, zijn in de berigten vermeld, die dan ook *schriftelijk* door hem worden onderteekend; terwijl ook nog zijn naam in geel lak op de pakjes uitgedrukt, als waarborg strekt voor de echtheid van *deze Revalenta Arabica.*

FLORENTIJNSCHE BORSTDROP,

van Dr. Ricci van Florence, voor 30 Cents het verzegeld doosje met berigt. Deze oplossende, verwarmende en welsmakende Drop is voor alle borstkwalen zonder onderscheid, van zeer uitstekend nut; ook voor heeschheid en moeijelijke ademhaling; versterkt de borst; verschaft eene ruime en gemakkelijke fluimenlozing; neemt de benauwdheden weg; doet de zwaarste hoest spoedig bedaren, als ook de somtijds aanwezige pijn; bederft de eetlust niet, en geeft een' aangenamen adem. Voorts de

HUISHOUDELIJKE LAXEERPILLEN

van Professor *Hufeland*, à 25 Cents het Doosje, met berigt. De talrijke goede hoedanigheden dezer weergalooze Pillen zijn alreeds zoo algemeen bekend, dat elke aanprijzing inderdaad overbodig is; terwijl het den daaraan onkundigen slechts tot narigt dient, dat zij voortreffelijk zacht en zonder pijn de ontlasting bevorderen, en tevens bijzonder werkzaam zijn op de Slijm, de Gal, de Maag, de Wormen, Maden enz. enz.

Een inwoner van Hoorn, HENDRIK VAN DER PAAL, leed 36 weken aan Rheumatiek; door de hevige pijnen waren zijne ledematen verlamd en 4 weken lang kon hij het bed niet uit; een Goldbergersche Ketting deed reeds den dag, nadat hij dien omdeed beterschap bespeuren en bragt binnen weinig dagen volkomene herstelling.
Mejufvr. ARENDS te Zwolle, souffreerde zoo hevig aan Rheumatiek, dat zij bijna niet gaan kon en gedurig aan hoofdpijn en hartkloppingen leed; ook zij bespeurde spoedig na het aandoen van een Goldberger's Ketting beterschap en was in korten tijd geheel van hare ziekten bevrijd.
Eene Vrouw te Arnhem, die sedert meer dan zes jaren aan Rheumatiek in het hoofd en in de Kakebeenen geleden had, wier tanden en kiezen zoo gevoelig waren dat zij niets, zelfs geen kruim van Tarwebrood kon vermalen, werd door een Goldbergerschen Ketting binnen 14 dagen zoo goed genezen, dat zij volgens hare uitdrukking „wel keijen bijten kon".
W. VAN DER VEEN, Turfschipper op Harlingen, heeft eene reeks van jaren aan Rheumatische ziekten en hoofdpijn gesukkeld en werd door een Goldbergerschen Ketting volkomen genezen.
Hoofdpijn, aangezigts-, tand- en oorpijn, krampkolijk, maagkramp, borstkramp, hartkloppen, zenuwzwakte, beving, pijn in de lenden, stijfte in de leden, gewrichtspijn, pootje, handjicht, vliegende jicht, zwakte der oogen, hardhoorigheid en alle andere rheumatische en zenuwziekten worden er altijd voorspoedig mede genezen en zelden neemt men zijne toevlugt zonder vrucht tot hem.
Goldberger's Kettingen kosten *f* 1.80, *f* 2.70, *f* 3.60, *f* 5.40.
„ Ringen „ *f* 1.20 en *f* 1.80.
„ Oormagneten „ *f* 1.80 het paar.
Induction's Apparate voor *f* 15. — Nette kistjes met electriseertoestellen, die uren achtereen werken en buitengemeen sterke slagen geven; zij zijn voorzien van een regulateur.
Amsterdam, Verkoophuis; Assen, H. P. A. v. Gorcum; Bolsward, S. S. Oosterbaan en S. R. Dijkstra; Dokkum, A. Schaafsma; Franeker, Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harlingen, P. L. Mirande Pz.; Heerenveen, G. Overdiep; Hindelopen, D. de Jong; Kollum, C. Nihot; Leeuwarden, J. J. v. Haagen en A. van Wamel; Meppel, A. Jeulen & Co.; Sneek, P. T. Potma; Steenwijk, K. Timmermans, en in de bekende Dépôts in de andere steden.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY *zijn een uitmuntend middel voor vrouwen ter genezing van* **ongemakken aan de borst.** De echtgenoot van K. S....., te Utrecht, had twee groote etterende wonden aan de borst. Men wist niet waaraan dit ongemak was toe te schrijven, doch gaf haar verschillende geneesmiddelen, die echter alle zonder goed gevolg bleven. Eindelijk besloot de Heer S..... zijne Vrouw de Zalf en Pillen van Holloway te doen gebruiken, zij bewilligde daarin; na drie weken tijds begon het kwaad aanmerkelijk te verbeteren, en in het gebruik derzelven twee maanden lang volhoudende, was zij volmaakt hersteld.
Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
DOOSJES PILLEN van *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
POTJES ZALF „ „ 0.80, „ 1.85, „ 3, „ 7.05, „ 13.85, „ 20.50.
Zijn op *franco aanvraage à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. Straatman, 's Hertogenbosch; J. C. H. van Harinxma, Leeuwarden; Mej. Wed. H. A. Binksma, Harlingen; P. T. Potma, Sneek; S. Zwart, Gorredijk; S. Visser, Lemmer; S. S. Oosterbaan, Bolsward; alsmede Londen, Holloway's Etablissement Strand 224 en New-York, 80 Miden Lane.

ATTENTIE S. V. P.

Er wordt met Mei 1856, in eene vrolijke stad in *Friesland*, bij eene Pr JUFVROUW van goede familie gelegenheid aangeboden, ter **verzorging** en verdere **opleiding** van een of twee MEISJES van 10 à 12 jaren, in welke stad tevens ook gelegenheid bestaat, om des verkiezende op eene Fr. School voor jonge Jufvrouwen, zich ook daar verder te bekwamen. — Ouders of Voogden hierop reflecterende adressereren zich met *franco brieven onder letters A. B.* bij A. VAN ZUIJLEN, bij de voormalige Vrouwenpoort te *Leeuwarden.*

Op Mei 1856 kunnen op den Houtzaagmolen *Houtlust* onder Midlum, werk bekomen:
Een MEESTERKNECHT, een MIDDEN- en een ONDERKNECHT, ieder hun vak kundig. Informatien in persoon aan den Houtmolen voornoemd, of met *franco* brieven aan T. VAN ARUM, te Harlingen.

Twee à drie WAGENMAKERS-KNECHTEN, geheel of ten deele hun werk verstaande, kunnen terstond of op Mei e. k., tegen goed loon *vast* werk bekomen bij J. W. DE BOER, Wagenmaker te Franeker.

Twee à drie WAGENMAKERSKNECHTEN, hun werk geheel of ten deele verstaande, kunnen op Mei eerstkomende vast werk bekomen bij W. M. DE BOER, Mr. Wagenmaker te Sneek.

Een ZILVERSMIDSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, op Mei e. k. vast werk verkiezende, vervoege of adressere zich bij A. M. SUSTRING, te Sneek.

Een SCHOENMAKERSKNECHT, zijn werk grondig verstaande, kan dadelijk vast werk bekomen bij S. S. MOURITS, Mr. Schoenmaker te Sneek. Brieven *franco*.

Een GRUTTERSKNECHT, zijn werk verstaande, van de P. Godsdienst en van goede getuigschriften voorzien, kan tegen den 12 Mei e. k. geplaatst worden. Gegadigden vervoegen zich in persoon of *franco* brieven onder letter Z, bij J. E. MEBIUS, Boekhandelaar te Kollum.

Op een Buitengoed in de provincie Drenthe wordt gevraagd een ongehuwd TUINMAN, zijn vak goed kundig, en eene bekwame KEUKENMEID. Men vervoege zich met *franco* brieven onder letter P. bij de Boekh. VAN GORCUM EN COMP., te Assen.

Er wordt tegen 12 Mei e. k. in eene groote huishouding gevraagd eene bekwame KEUKENMEID, tegen een salaris van vijftig Guldens per jaar. Gegadigden vervoegen zich liefst in persoon of met *gefrankeerde* brieven onder letter Q. bij de Boekhandelaars VAN DRUTEN & BLEEKER te Sneek.

Er wordt *ten spoedigsten* verlangd in eene huishouding, zonder kinderen, eene goede WERKMEID, *tevens met de* **kookkunst** *niet geheel en al onbekend.* Belanghebbenden wenden zich in persoon of met *franco* brieven tot N. PLANTENGA, Brievengaarder, te *Metslawier*, bij wien verdere inlichtingen te bekomen zijn.

*** BLIKKEN IN HET LEVEN DER NATUUR,

NATUURKUNDIG TIJDSCHRIFT

VOOR ALLE STANDEN.

Prijs per jaargang 90 Cents. Elk nommer afzonderlijk 20 Cents.
Van den loopenden jaargang zijn verschenen:
I. **HOE ZIEN WIJ?** naar Helmholz, door Dr. J. BOSSCHA JR.
II. **HET SCHUIMBEESTJE** EN DE **KOEKOEK**, door Prof. CL. MULDER.
De uitgave geschiedt bij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden. Bestellingen worden aangenomen bij meest alle Boekhandelaren in het Rijk.
Nog zijn bij bovengenoemden voorhanden eenige Exemplaren der Lithographische plaat

HARDRIJDERIJ OP SCHAATSEN DOOR MANNEN EN VROUWEN,

gehouden te Leeuwarden op den 22 Februarij 1855, welke zoolang de voorraad strekt, tegen den prijs van *f* 2 worden afgeleverd.

Bij de Boekhandelaren VAN DRUTEN & BLEEKER te Sneek, P. M. FEENSTRA en J. DE VRIES te Bolsward, is verkrijgbaar gesteld à 15 Ct.:

IETS OVER DE
BOLSWARDS GASTHUIS QUÆSTIE,
of
ADRES AAN DEN RAAD,
in 't *geheim* gelezen en behandeld ter vergadering van den 22 December 1855, **met een woord vooraf** door J. J. VAN NOORD te Bolsward.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.